

PĚŠÍ TRASA

Vicínovský okruh 2,0 km

V katastru obce Veselíčko byla do dnešních dnů objevena pouze jedna významná lokalita dokazující nejstarší osídlení na jejím území. Zároveň ale nelze vyloučit možnost nálezu dalších lokalit, jelikož se v souvislosti se stavbou dálnice D1 v okolí Veselíčka prováděl rozsáhlejší archeologický průzkum. Tuto skutečnost dokazuje mimo jiné také výstavba specializovaného archeologického pracoviště přímo v katastru obce.

Jižně od obce Veselíčko se v mírném svahu směrem k potoku Lukavec nachází trať s názvem Vlčince. Při hluboké orbě se na polích, která leží podél Lukavce, již na přelomu 19. a 20. století objevovaly odštěpky pazourku a jiných kamenných nástrojů. Dále pak kosti domácích i divokých zvířat, střepiny nádob, uhlí, zbytky spáleného dřeva a další kuchyňské odpadky. Nalezené předměty nasvědčují tomu, že na tomto místě bylo v dávné minulosti sídliště, pocházející z mladší doby kamenné (neolit), jehož stáří se odhaduje na 4–5 tisíc let před naším letopočtem. Podle hloubky jednotlivých vrstev a dalších nálezů se zjistilo, že tohle sídliště bylo osídleno dlouhodobě.

Na prehistorické sídliště ve Vlčincích upozornil okolo roku 1900 oseký kaplan P. K. Loníček, který na Veselíčko tou dobou docházel jako katecheta zdejší dvojtřídní obecné školy. Dílem sám, dílem s pomocí žáků, zde nalezené úlomky zkoumal a hlavně shromažďoval do své soukromé sbírky. Je škoda, že již tehdy se neprokopal na úroveň dobových obydlí a odpadních jam. Tím by se totiž soubor jeho nálezů rozšířil a osvětlil by tak více i život tehdejšího člověka. Odpadní jámy byly znatelné zejména po hlubokém orání, tehdy se totiž na povrchu polí objevovaly v po-

době šedých nebo černých oválných skvrn. Bylo tomu tak hlavně proto, že jámy obsahovaly velké množství popela. Pro archeologa je velkou cenností najít odpadní jámu, neboť v ní mnohdy prostřednictvím různých nálezů nachází odpovědi na dosud nezodpovězené otázky.

Neolit

Důvodů, proč na katastru obce Veselíčko pochází první osídlení právě z období neolitu, je několik. Změny klimatu v podobě prozatím poslední doby ledové znamenaly, že osídlování této krajiny mohlo probíhat až po jejím ozeznění. To se již jednalo o první zemědělce, kteří nejprve osidlovali nezáplavové oblasti v okolí řek (v tomto případě Bečvy). Podle dosavadních výzkumů mohlo být podhůří Oderských vrchů jednou z transportních tras surovin potřebných k životu tehdejších lidí. Jednalo se převážně o surovinu k výrobě kamenných nástrojů (tzv. štípaná industrie), sůl a později také o jednu z možných tras Jantarové stezky. Jména těchto národů však neznáme, proto se používá jejich určování na základě pozůstatků keramiky.

Nositel neolitické civilizace byl druh Homo sapiens sapiens. Neolit bývá někdy považován za zlatý věk lidstva, dobu sociální jednoty, poměrného blahobytu a mí-

rových vztahů. Tuto teorii však nesmíme brát doslova, neboť lze najít mnohé případy, kterým se tato charakteristika poněkud vymyká. V zásadě si byli všichni lidé rovni, základní výrobní prostředky (půda, stáda dobytka) byly společným vlastnictvím celého rodu. Toto společenské bohatství bylo hlavním znakem rozvinuté rodové společnosti neolitu. Správa osad byla v rukou rady starších, která organizovala zajištění osady před dravou zvěří a před nepřítelem, řídila zemědělské práce, realizovala kultovní obřady atd. Základní společenskou jednotkou neolitu byl rod, rozpadající se do několika mateřských velkorodin. Šlo o pokrevně spřízněnou skupinu lidí, kteří odvozovali svůj původ od společné pramáti. Duchovní život neolitů byl pokročilejší než v předešlých obdobích, přizpůsoboval se totiž novému zemědělskému hospodářství. Nadále dominovalo přírodní náboženství, i když se rozvíjely zárodky exaktních znalostí (astronomie, geometrie, medicína). V neolitu se jen zvolna utužovala úcta k mrtvým. Množily se sice rituální pohřby, objevovala se však i první kostrová, později také menší žárová pohřebiště, ale systematické pohřbívání mrtvých ještě zcela nezobecnělo. Z výtvarných projevů neolitu vzbudila největší pozornost figurální lidská i zvířecí plastika.

O hlubší průzkum veselícké lokality se v první čtvrtině 20. století zasloužil přerovský učitel Antonín Telička, jehož nálezy se staly základem archeologické sbírky přerovského muzea.

Podle nalezených předmětů lze soudit, že archeologické naleziště Vlčince spadá do jednoho z posledních období neolitické kultury, totiž do období s kulturou volutové keramiky. Jedná se o vyspělou kulturu s polychromně malovanou keramikou, která do oblasti střední Moravy pronikala z jihu.

Více informací a fotografií k tomuto tématu zde

